

Sygn. akt I CSK 437/08

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Gerard Bieniek

SSN Stanisław Dąbrowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa P.K.

przeciwko A.C.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 maja 2009 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 17 stycznia 2008 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

P.K. po ostatecznym sprecyzowaniu żądań pozwu wносиła o zasądzenie od pozwanego A.C. kwoty 64.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 21.12.2004 r. do dnia zapłaty, bądź nakazanie wydania samochodu osobowego marki SEAT Altea.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 28 maja 2007 r. oddalił powództwo. Sąd ten ustalił, bądź przyjął za bezsporne, następujące okoliczności faktyczne: Pozwany był organizatorem konkursu, którego finał odbył się w dniu 4 września 2004 r. Zwycięzczynią tego konkursu została 17-letnia wówczas powódka. W dniu finału konkursu obok wybiegu sceny znajdowała się platforma na której prezentowany był czerwony samochód SEAT Altea. Ponadto, na scenie znajdował się motocykl Harley Davidson oraz reklama firmy [...]. Konferansjerka po ogłoszeniu powódki zwycięzczynią konkursu, wymieniła nagrody jakie ona otrzyma. Oznajmiła to następującymi słowami: „Miss [...] otrzyma samochód osobowy SEAT od I.”. Informacja o konkursie została zamieszczona przez pozwanego na jego stronie internetowej. Znalazło się w niej sformułowanie: „główną nagrodą w konkursie był samochód osobowy SEAT ufundowany przez firmę I.

W ocenie Sądu Rejonowego, ogłoszenie przez konferansjerkę przyrzeczenia otrzymania samochodu osobowego SEAT od I. zrodziło powstanie po stronie pozwanego organizatora konkursu zobowiązania do świadczenia rzeczy oznaczonej co do gatunku. W świadczeniu oznaczonym co do gatunku rzecz oznaczona jest tylko wedle cech rodzajowych, a każdy z desygnatów mieszczących się w zakresie wyznaczonym treścią danej nazwy może być przedmiotem świadczenia. Na podstawie tak sformułowanego przyrzeczenia publicznego pozwany zobowiązany był świadczyć powódce rzecz stanowiącą samochód osobowy marki SEAT, przy czym rzecz ta miała pochodzić z masy składników należących do I. Pozwany nie skonkretyzował świadczenia, jakoś rzeczy nie została oznaczona przez właściwe przepisy, przez czynność prawną, ani nie wynikała z okoliczności. Okoliczność, że na scenie znajdował się samochód SEAT Altea i twierdzenie na tej podstawie, że był on główną nagrodą nie znalazła odzwierciedlenia w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd Rejonowy stwierdził, że powszechnie znany jest fakt (art. 228 § 1 k.p.c.), iż każda marka samochodów wypuszcza na rynek wiele modeli. Model Altea stanowił samochód zaliczany do klasy najwyższej samochodów SEAT, o czym świadczyła akcja promocji tego modelu podczas konkursu. Powódka domagając się zapłaty równowartości pojazdu SEAT Altea, bądź jego wydania, bezpodstawnie żądała świadczenia rzeczy najwyższej jakości do czego nie był zobowiązany pozwany, mający świadczyć rzecz średniej jakości.

Apelację powódki od powyższego wyroku Sąd Okręgowy w W. oddalił wyrokiem z dnia 17 stycznia 2008 r. Sąd Okręgowy uznał, że skoro Sąd pierwszej instancji przyjął za udowodnioną, zgodnie z żądaniami powódki, okoliczność dokonania przez pozwanego przyrzeczenia publicznego, to bezprzedmiotowe są zarzuty przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów i błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mającego wpływ na jego treść. Powyższa uwaga dotyczyła również zarzutu nieprzeprowadzenia dowodów mających na celu potwierdzenie prawdziwości twierdzeń powódki, a w szczególności oddalenia wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań M.Ż. i D.J. Jednakże, Sąd Okręgowy zaakcentował, że wbrew wywodom apelacji dowód ten nie został oddalony ze względu na ustalenie okoliczności, jaka miała być tym dowodem udowodniona, lecz z powodu zgłoszenia dowodu z naruszeniem art. 207 § 3 k.p.c. Na rozprawie w dniu 21 lutego 2006 r., w trakcie której przesłuchano strony w trybie art. 212 k.c. i określono płaszczyznę sporu, Sąd określił pełnomocnikom stron, w tym powódce reprezentowanej przez adwokata 14-dniowy termin do składania wniosków dowodowych, wskazując na rygor z art. 207 pkt 3 k.p.c. Odnośny wniosek został złożony z przekroczeniem wyznaczonego przez Sąd terminu, dlatego Sąd miał prawo spóźniony wniosek dowodowy oddalić.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo i wyczerpująco wykazał, że przedmiotem nagrody miał być samochód SEAT nie określonego typu, wobec czego zastosowanie ma art. 357 k.c. Sąd Okręgowy w pełni ocenę tę podzielił i uznał, że wobec tego nie zachodzi potrzeba powtarzania argumentacji, zawartej w tym zakresie w uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego powódka zarzuciła naruszenie przepisów postępowania: art. 318 § 1 k.p.c. poprzez bezzasadne

oddalenie powództwa w sytuacji, w której Sąd uznał powództwo za usprawiedliwione w zasadzie i art. 207 § 3 k.p.c. poprzez uznanie za prawidłowe niedopuszczenie przez Sąd pierwszej instancji dowodu z zeznań świadków M.Ż. i D.J. z uwagi na przekroczenie określonego przez Sąd terminu do składania wniosków dowodowych, podczas gdy potrzeba przeprowadzenia dowodu ze wskazanych środków dowodowych wynikała na rozprawie z dnia 21 kwietnia 2006 r. z uwagi na treść zeznań świadków strony pozwanej M.K. i K.M. Skarżąca zarzuciła także naruszenie prawa materialnego – art. 357 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty skargi kasacyjnej dotyczące naruszenia przepisów postępowania nie są zasadne.

Art. 318 § 1 k.p.c. określa zasady wydania wyroku wstępnego. Wyrok wstępny jest z istoty rzeczy instytucją postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Sąd Okręgowy kwestią wydania, a właściwie niewydania wyroku wstępnego w ogóle się nie zajmował i biorąc pod uwagę treść apelacji nie mógł zajmować się tym zagadnieniem, więc zarzut naruszenia art. 318 § 1 k.p.c. uznać należy za oczywiście chybiony.

Dokonana przez Sąd Okręgowy ocena odmowy przez Sąd pierwszej instancji przeprowadzenia dowodów z zeznań świadków M.Ż. i D.J. nie narusza art. 207 § 3 k.p.c. Sąd pierwszej instancji wyznaczył stronom reprezentowanym przez profesjonalnych pełnomocników termin do zgłoszenia środków dowodowych pod rygorem ich pominięcia. Pełnomocnik powódki uchybił wyznaczonemu terminowi. Zawarte w skardze kasacyjnej twierdzenie, że potrzeba przeprowadzenia dowodów powstała później, nie jest przekonujące.

Zasadny natomiast jest zarzut naruszenia art. 357 k.c. Sąd Okręgowy w pełni podzielił ocenę prawną Sądu pierwszej instancji wskazując, że nie ma potrzeby powtarzania tego, co wskazał w uzasadnieniu swojego wyroku Sąd pierwszej instancji. Uznać więc można wypowiedzi Sądu pierwszej instancji za równoznaczne ze stanowiskiem Sądu Okręgowego.

Sąd ustalił, że pozwany zobowiązał się świadczyć powódce samochód „Seat”, oznaczony co do gatunku. Powinien więc świadczyć rzecz średniej jakości. Ponieważ są różne modele marki SEAT, średnia jakość oznacza także średnią

klasę modelu. Z tym rozumowaniem na gruncie art. 357 k.c. można się zgodzić. Przepis ten stanowi, że jeżeli dłużnik jest zobowiązany do świadczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku, a jakość rzeczy nie jest oznaczona przez właściwe przepisy lub przez czynność prawną ani nie wynika z okoliczności, dłużnik powinien świadczyć rzeczy średniej jakości.

W ocenie Sądu przeszkodą w uwzględnieniu powództwa było to, że powódka żądała wydania samochodu „Seat Altea” lub zasądzenia jego równowartości w kwocie 64.000 zł, a samochody tego modelu są najwyższej klasy. Przekonanie swoje, że samochód „Seat Altea” jest samochodem najwyższej klasy Sąd oparł na tym tylko, że samochód ten był promowany w czasie konkursu, który wygrała powódka. Argument ten jest oczywiście wadliwy, gdyż promowane bywają samochody najrozmaitszych klas.

Miernikiem jakości samochodu mogłaby być jego cena. Samochody są dobrem powszechnego użytku, więc jest powszechnie znane, że ceny nowych samochodów najwyższej klasy wielokrotnie przewyższają kwotę 64.000 zł. Należy zauważyć także, że pozwany zobowiązany do świadczenia na rzecz powódki samochodu marki „SEAT” żadnego samochodu jej nie zaproponował. Zaskarżony wyrok w istocie odmawia ochrony roszczenia powódki, mimo że Sądy obu instancji deklarują, że roszczenie powódce przysługuje.

Z powyższych względów na mocy art. 398¹⁵ k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.